

voor alle man-
etrouwen can.
or niemant is
gemindert
et van en
hindert.

als hij is, die
ng, maar een
kele tientallen

vil, een keuze
Handelingen-
merling Can-
Schriftgedeelte
van Filippus

didactici: met
eds bestaande
gewassen",
men doet aan
t geen helpen

sy verloren
sten moriaen?
water staen.
nieu-geboren,

in vercoren,
ne paen
chte 'baen,
keerde moren.

iet verstont,
opi mont,
wielen,

geloovich hert,
e swert
n sijner sielen.

rat de Schrift
terdag en een
us' dichtertijk
vorm dit vers
twsche stichte-
e.d.) vaak het
men weer den
die Revius is

j deze verzen aan
aer = Christus.

stamentmaker ge-
—17... opdat de
ut een testament
een kracht heeft
te beroemen.

hivaardige
g, waarmee we
no. IV): „Ziet,
hebben opge-
r de toekomst
duiding van
n. Het is hier
ids, waarin de
is geen reden
vs 5 en 6 te
van vs 3 en 4
omen" worden
mst verplaatst.
dende kwestie
dan vooral op
hechten is aan
n zal Juda
ker wonen".
g van een her-
heerschappij
ig rijk, en wil
ering uit al de
dat toekomstig-
ring, bldz. 150.
hzelf mochten
geneigd kunnen
in te verstaan
eniging van de
elen onder den
, en een veilig
gen land. Maar
te profetie zien
vervolg op de
iking. Wij her-
baar wordt ook
wonen van het
land. Daar is
, dat we niet
de bloeiperiode
n Messias, om-
lat in de dagen
er bestond, zoo-
ebben, dat wij
hebben te ver-
nacht; waarom
lietisch konink-
ken, maar aan
s Christus over
no. X). Welnu,
nkondiging van

Wat ik bedoelde, moge ik met deze beide arti-
kelen hebben bereikt.

't Was te doen om, naar gewoonte, van Hemel-
vaart en Pinksteren ook deze rubriek te doen
spreken, maar vooral ook om nog eens weer onder
de aandacht te brengen de waardij van Revius'
werk als stichtelijke poëzie.

C. T.

GEESTELIJKE ADVIEZEN

Het kerkgaan van onze jonge kinderen.

III.

Onze jonge kinderen behoren tot de gemeente.
Ze hebben daarom recht op een plaats in de
samenkomsten der gemeente. Behooren er zelfs te
zijn, voorzover er, in verband met hun leeftijd,
in karakter en doel dezer samenkomsten geen prak-
tische gegevens zijn, die hen uitsluiten.

De samenkomsten der gemeente zijn geen samen-
komsten der geloovigen alleen met elkander, maar
samenkomsten van de gemeente, als zoodanig, met
haar God, in Christus.

Doel is de stichting der gemeente en de verheer-
lijking Gods.

Bij de ontmoeting met haar God is de gemeente
niet alleen actief maar ook passief. Niet zij is het,
die Gode iets toebrengt, maar het is God, die
in Christus Jezus, door den Heiligen Geest, zijn
arbeid aan haar ten koste legt en zijn genade haar
schenkt.

Het doel der samenkomsten sluit onze allerjong-
ste kinderen uit.

Doch bij kinderen bij wie het bewustzijn ont-
waakte, en aan wie daarom alle geestelijke activi-
teit en ontvankelijkheid niet kan worden ontzegd,
is, mits ze zich behoorlijk gedragen, niets dat hen
van de samenkomsten der gemeente zou uitsluiten.

Zoo ongeveer was tot dusver onze gedachten-
gang.

Als die juist, wij Schriftuurlijk, is, heb ik over
ons onderwerp niet veel meer te zeggen. Ik mag
er ook niet meer dan hoogstens nog één kort arti-
kelletje aan wijden.

Daarom nog alleen de volgende opmerkingen.

In de eerste plaats zou ik, naast de vrees, de
kinderen al te vroeg, d.w.z. als ze, naar redelijke
verwachting, nog zoo goed als niets aan den dienst
hebben, een plaatsje willen vragen voor de vrees,
dat we ze ook maar één Zondag langer dan noodig
is, thuis laten.

In de laatste richting is er toch zeker evengoed

de mogelijkheid van te zondigen tegen den God van
ons zaad, en onzen kinderen geestelijke schade
te doen, als in de eerste.

En er is dubbele reden om de vrees daarvoor een
stem in het kapittel te geven, nu we, met al onze
groot-menschen-wisheid, niet in staat zijn, om uit
te maken, op welken Zondag of zelfs in welk
levensjaar onze kinderen dan voor den kerkgang
rijp geacht kunnen worden. Trouwens, een alge-
meene regel zou er, bij de individuele verschillen
onder onze kinderen, in geen geval te stellen zijn.

Bij dezen stand van zaken, is het beter een heel
jaar te vroeg dan een half jaar te laat.

„Maar, in het beste geval, zegt men, gaat er van
den dienst voor onze jonge kinderen toch zooveel
verloren. Het meeste gaat over- en langs hen heen.”

Nog eens: als ik denk aan 't woord van den
Heere Jezus over de kinderens, en aan de be-
straffing, die de discipelen opliepen, toen ze den
kindertjes den weg tot Jezus versperden — durf
ik in ons schattings-vermogen niet zoo heel veel
vertrouwen stellen.

Doch, zeker, véél in den dienst, veel vooral van
de bediening des Woords, die er de hoofdzaak in is,
zal jonge kinderen voorbij gaan.

Maar is dat nu — voorzover het gevolg is
van hun leeftijd — zoo erg?

't Is erg, als men een kostbaar vocht met dikken
straal over een flesch uitgiet. Want wat in de flesch
niet komt, werd vermorst, is verloren.

Maar dergelijk een schade belooft de prediking
gelukkig niet, als er kinderen onder het gehoor
zitten, die veel nog niet verstaan.

Of, als onze jonge kinderen mee ter kerk moeten,
dan niet aan de Dienaren des Woords de eisch
moet worden gesteld, dat ze het Woord ook onder
het bereik der kinderen zoeken te brengen?

In zóóver, zonder twijfel, naar het me voorkomt,
dat de prediker zich door de tegenwoordigheid
der jonge kinderen bestendig late waarschuwen
tegen hoog-dravendheid en oratorisch geknustel,
en late dringen tot natuurlijkheid en eenvoud. Want
die vragen de kleinen voor zich en — óók voor
de grooten.

Maar de eisch, dat de prediking zich van begin
tot eind op de kinderen instelle, zou onrecht doen
in tegenovergestelde richting.

In een kring, waarin men 't over preeken had,
hoorde ik eens binnen vijf minuten den eenen do-
minee vermissen, omdat hij veel te „geleerd”
preekte, en van een anderen dominee zeggen: „d'r
is niks an, 't is net een Zondagschooltje”.

Ik denk, dat de meeste dominees beide beschul-
digingen wel op hun rekening krijgen. De benijd-
baren, die aan beide uitkomen, zullen wel we-
nige zijn.

Laten we er intusschen allen ons best voor doen.
Doch dan zijn er nog anderen, die hun best doen

niet, maar de vervulling plaatst dit weer voor ons
in het volle licht; het gaat hier om den Borgtocht
van onzen Heere Jezus Christus, die ons van God
tot rechtvaardigheid en heiligmaking geschenken is.

Breder moeten wij ten slotte weer handelen
van de beide slotverzen dezer profetie (vs 7, 8).
Het zijn dezelfde verzen, waarop we reeds de aan-
dacht mochten vestigen in onze vorige schets,
als voorkomend Jer. 16:14, 15. Ik zal hier niet
uitweiden over het tekstkritisch vraagstuk dat zich
hier voordoet; voor de bespreking daarvan moge ik
verwijzen naar mijn Korte Verklaring van Jeremia I,
bldz. 215, 216. Maar wel is het noodig even stil
te staan bij de vraag, of de toezegging van de
terugvoering der Israëlieten uit het land van het
Noorden en uit alle landen, waarheen God ze
gedreven had, naar hun eigen land dan niet nood-
wendig hare vervulling moet vinden in den Mes-
siaanschen tijd; zoodat hier dan zeker wel eene
profetie van massalen terugkeer der Joden naar
Palestina, zooals de Chiliasten verwachten, ge-
geven wordt. In 16:14, 15 hebben we te doen met
eene profetie, die terugslaat op de aankondiging
van de Babylonische ballingschap, zoodat ze niet
anders kan worden verstaan dan als eene belofte
van terugkeer uit die ballingschap; en het zou
tegen alle gezonde uitlegging indruisen precies
diezelfde woorden hier ineens van eene andere,
heel veel latere terugvoering te verstaan; en dan
nog wel uit eene ballingschap, waarvan Jeremia
met geen enkel woord heeft geprofeteerd! Doch is het
niet noodig met het oog op de uitdrukking „ziet, de
dagen komen” vs 7 en 8 van denzelfden tijd als vs
5 en 6 te verstaan? Neen, geenszins. De uitdrukking
ziet in het algemeen op de toekomst, zonder een be-
paalde toekomst te omschrijven. Die toekomst kan
zeer nabij, maar ook heel veraf gelegen zijn. En we
hebben dan hier te doen met het geval, dat de voor-
afgaande profetie op een lateren tijd doelt dan de
daarna volgende; de eerste ziet op den Messiaans-
chen tijd en de tweede op den terugkeer uit de
Babylonische ballingschap — precies zooals in
Amos 9:11—15, waar de verzen 13—15, ook be-
ginnende met „ziet, de dagen komen”, betrekking
hebben op den terugkeer uit de Assyrisch-Baby-
lonische ballingschap, maar de verzen 11 en 12
handelen van den Messiaanschen tijd.

Doch eischt niet het daarom, waarmee vs 7
begint, dat we den terugkeer van het zaad van het
huis Israëls laten volgen op de verschijning van

moeten, om den afstand tusschen de preek en onze
jonge kinderen zoo klein mogelijk te maken.

Dat zijn de ouders van die kinderen.

Als vader en moeder, na den dienst, in hun gezin
nog eens even op de gehoorde preek terugkomen,
om eens te hooren wat ervan begrepen werd en wat
niet, en om dan wat de kinderen niet begrepen of
weer vergaten, in hun eigen woorden toe te lichten
of te herinneren — dan zal dat niet alleen de
kinderen prikkelen om met aandacht en inspanning
te luisteren, maar ze ook oefenen in het verstaan,
en onder den zegen des Heeren, de vrucht der
prediking bij hen ten goede komen.

V.

F.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN

Ds G. Elshove, Geestelijk verzorger van „Eudo-
kia” te Rotterdam, verzoekt plaatsing van het na-
volgende artikel over

Opleidingsschool voor Geref. Wijkverpleging te Rotterdam.

Sinds 12 Mei 1930 bestaat te Rotterdam een
cursus voor de opleiding tot wijkverpleegster. Deze
Cursus gaat uit van den Geref. Bond van Vereeni-
gingen en Stichtingen van Barmhartigheid in Neder-
land, en is gevestigd in het Ziekenhuis Eudokia.

De leidende gedachte bij de inrichting van dezen
cursus is geweest, aan de zusters gelegenheid te
geven zich tot wijkverpleegsters te doen opleiden
en toch tegelijkertijd in den arbeid te blijven om
gedurende de opleiding in haar levensonderhoud
te kunnen voorzien. Noodzakelijkerwijs moest daar-
door de duur van den cursus worden verlengd,
en werd deze bepaald op twee jaren. Een zestal
Docenten is aan dezen cursus verbonden, terwijl Dr
R. J. Wolvius als Directeur de leiding heeft.

Gebleken is echter, dat op deze wijze, na afloop
van den in gang zijnden Cursus, de opleiding tot
wijkverpleegster niet kan worden voortgezet. Ten
eerste acht het Staatstoezicht het noodzakelijk,
dat de in opleiding zijnde zusters gedurende die
opleiding buiten den ziekenhuisarbeid blijven. En
ten tweede is ook gebleken, dat de studie voor het
door de Regeering ingestelde Staatsdiploma als
wijkverpleegster, voor de meeste zusters te zwaar
is om in de vrije avonden, waarin dan ook nog
de lessen vallen, te worden volbracht.

De „Bond” is dan ook van voornemen om, na
afloop van den tegenwoordigen Cursus, in samen-
werking met het Bestuur van Eudokia, met 1 Sep-
tember 1932 te Rotterdam in te richten een

den Messias? Neen, want wij zijn er toch zeker
wel van overtuigd, dat ook de barmhartigheid,
welke God aan het zondig Israël bewees, haar
grond heeft in het Middelaarschap van onzen Heere
Jezus Christus, evenzeer als de genade der recht-
vaardigheid en der heiligmaking, welke aan de
geloovigen der Nieuwe Bedeeling geschenken wordt.
Dat daarom is dus volkomen op zijn plaats, ook
al heeft het betrekking op eene gebeurtenis welke
in tijd aan de verschijning van De Rechtvaardige
Spruit verscheidene eeuwen voorafgaat.

Wij komen dus tot de conclusie, dat ook de
profetie van de Rechtvaardige Spruit, waarvan het
Messiaansch karakter onbetwistbaar is, toch geen
enkelens steun biedt voor de Chiliastische verwach-
tingen welke daaraan worden vastgeknoopt.

Een zeer enkel woord moge hier nog plaats vin-
den naar aanleiding van Jer. 24:6, 7, waarop Ds
Berkhoff eveneens voor zijn gevoelen zich beroept.
Hij ziet daarbij geheel over 't hoofd, dat deze woor-
den geen belofte zijn voor heel Israël, maar alleen
voor een deel van Israël, en wel bepaald de
kleine groep die reeds in het jaar 597 voor Chr.
met koning Jozachin werd weggevoerd naar Babel.
In het zinnebeeld van twee vijgenkorven wordt een
scherp onderscheid gemaakt tusschen die ballingen
en degenen die nog in het land zijn achtergebleven
(zie vooral vs 5 en vs 8). Alleen voor die ballingen
is een genadebelofte, maar voor de overigen is er
enkel dreiging. En voorts ziet hij in de tweede
plaats ook voorbij, dat deze genade-belofte voor die
ballingen alleen gegeven wordt op voorwaarde
van bekeering (in onze Statenvertaling staat wel:
„want zij zullen zich bekeeren”, maar dit is minder
juist, de bedoeling is: „wanneer zij zich zullen
bekeeren” — vs 7). En nu weten wij dat er van
die bekeering niet veel is terecht gekomen; daar-
om moet Jeremia hun later een brief schrijven,
waarin heel andere tonen klinken (hoofdstuk 29):
ze zullen niet terugkeeren, maar moeten zich in
Babel op een langdurig verblijf inrichten (vs 4—7)
en eerst, wanneer de zeventig jaren voor Babels
macht bestemd verstreken zijn, zal er van terug-
keer sprake zijn (vs 10).

Meer behoeven we daarvan niet te zeggen. Uit dit
weinige zal wel genoegzaam duidelijk zijn, dat
Jer. 24:6, 7 aan de meening van Ds Berkhoff
hoogenaamd geen steun biedt.

G. CH. AALDERS.